

MICHEL FOUCAULT
JEAN FRANÇOIS LYOTARD
GILLES DELEUZE, GIANNI VATTIMO
PAUL K. FEYERABEND

72 ZBKADLOM MODERNY

RICHARD RORTY, KARL-OTTO APPEL
JÜRGEN HABERMAS

FILozOFIA
POSLEDNÉHO DVADSAĪROČIA

BRATISLAVA 1991

MICHEL FOUCAULT
JEAN FRANÇOIS LYOTARD
GILLES DELEUZE, GIANNI VATTIMO
PAUL K. FEYERABEND

72 ZRKADLOM MODERNY

RICHARD RORTY, KARL-OTTO APPEL
JÜRGEN HABERMAS

FILozOFIA
POSLEDNÉHO DVA DSAĤROČIA

BRATISLAVA 1991

Zostavovateľia

© EGON GÁL, MIROSLAV MARCELLI 1991

Preface © Egon Gál, Miroslav Marcelli 1991

Translation © Egon Gál, Kristína Korená,
Ladislav Kiczko, Miroslav Marcelli 1991

© ARCHA 1991

Staromestská 6, 813 36 Bratislava

ISBN 80-7115-025-8

KARL-OTTO APPEL (Ladislav Kiczko) 241
Situácia človeka ako etický problém 247

JÜRGEN HABERMAS (Ladislav Kiczko) 273
Filozofia ako miestodržiteľ a interpret 279
Moderna - nedokončený projekt 299

Edičná poznámka - zoznam prameňov a mená prekladateľov 319

SVET ZA ZRKADLOM

1

Časy sa menia a, ako sa zdá, už ani moderná doba nie je to, čo bývala. Príbúdajú svedectvá, že moderná doba zostarla, že vyčerpala potenciál svojich tvorivých schopností, že už nie je schopná splodiť nové pokolenie odhodlaných pokračovateľov svojho diela. Nie je málo tých, čo sa cítia byť oprávnenými zvestovať jej smrť.

V tejto súvislosti by sa dalo hovoriť o kríze z nadprodukcie modernej racionality, o slámtaku osvietenenských ideí, o znehybnení progresivizmu, o ústupe avantgárd a únave z funkcionizmu. V nadväznosti na to by sa dalo hovoriť o ironických reakciách, o protismerných pohyboch, o vytrhnutí z racionalistického opojenia, o opustení ideálu univerzálnej konštruovateľnosti a o oživovaní čias, keď ešte neplatili záväzky a normy moderného rozumu.

O tom všetkom by sa skutočne dalo hovoriť, tieto javy naozaj o čomsi svedčia. Najskôr však treba pripomenúť, že krízy, otrasy, rozpory a negatívne reakcie sprevádzajú modernú dobu od jej zrodu. Nech už sledujeme jej vývin podľa etáp industrializmu, podľa metamorfóz ideológií a teórií rozumu alebo podľa vln modernizmu v umení, zakazým narazíme na to, že realizácia jej projektov viedla k protikladným efektom. Mechanizmus jej reprodukcie z času na čas neodvratne primášal na svet niečo nezamyšľané, cudzie a protikladné. Ak sa v tej chvíli jej pohyb nezasta-

7

